

Valgprogram for Åpen folkekirke 2023 – 2027

Valgprogrammet ble vedtatt på Åpen folkekirkes landsmøte 12. mars 2023.

ÅPEN

Den norske kirke skal videreutvikles som en åpen, inkluderende og demokratisk folkekirke. Kirken skal være åpen for alle, fremme menneskeverdet og motarbeide diskriminering. Kirkedørene skal være åpne flere dager i året for alle som ønsker å bruke tid i kirkerommet.

FOLK

Alle mennesker skal kunne kjenne seg velkomne, bli sett og bekreftet. Kirken har ikke A- og B-medlemmer - dåpen er eneste medlemskriterium. I kirken skal hele livet kunne leves og alle skal få rom og hjelp til å finne seg selv og være seg selv. Kirken skal være tydelig og til stede i lokalmiljøet og et naturlig sted å komme til for alle.

I en tid hvor vi opplever krig, uro, polarisering og nasjonale kriser i flere land, må Den norske kirke stå opp mot urett, ta ansvar for skaperverket og fremme menneskeverdet.

KIRKE

Den norske kirke er en landsdekkende og demokratisk folkekirke som forkynner evangeliet og verner om menneskers verdi. Åpen folkekirke vil arbeide for å styrke folks tilhørighet til kirken, slik at den kristne troen holdes levende og får betydning for den enkelte. Vi vil tilrettelegge for gode møteplasser og bidra til å styrke religionsdialogen. Å forvalte kristendommen inn i en ny tid, krever at vi åpner oss.

Kirken må inspirere til engasjement for skaperverket, mot sosial urettferdighet og for solidaritet med fattige og forfulgte. Den må også bruke sin posisjon til å løfte samfunnsdebatter som inkluderer flere og som bidrar til et livsønsåpent samfunn.

Siden starten i 2014 har Åpen folkekirke bidratt til at Den norske kirke har blitt mer åpen for et mangfold av mennesker med ulike livserfaringer. Den utviklingen ønsker vi skal fortsette. Vi trenger stadig å tenke nytt om hvordan vi er kirke.

Kirken som folkekirke

Kirken er der gjennom hele livet – fra fødsel og dåp, til død og gravferd. Den er der i hverdag og høytid, i fest og glede, i krise og sorg. Dåp, konfirmasjon, vigsel og gravferd setter viktige rammer om livet og er helt sentrale i relasjonen mellom folk og kirke. Medlemmenes deltakelse i kirkedemokratiet er viktig for folkekirkens forankring i lokalsamfunnet.

Vi jobber for en kirke som:

- bevisstgjør folk om at kirken er deres, og engasjerer til deltakelse.
- styrker rammene for folkevalgt ledelse og gir bedre folkevalgtopplæring.
- har direktevalg til menighetsråd og bispedømmeråd/Kirkemøtet.
- baserer valget til bispedømmeråd/Kirkemøtet på forskjellige listealternativer som synliggjør forskjellene overfor kirkemedlemmene.

- forankrer all ledelse i demokratiske organer.¹
- sørger for at beslutningsprosesser er åpne, transparente og i et språk som er lett tilgjengelig. Forvaltningsloven, offentleglova og regler om offentlige organer i arkivlova skal gjelde for den virksomhet som drives av kirkelige organer slik det er nedfelt i kirkeordningen. Hvis dette prinsippet må vike på grunn av andre reguleringer nedfelt i lov, bør Kirkemøtet be lovgiver om en lovfesting også for Den norske kirke.
- vurderer sammensetningen av Kirkemøtet.
- vurderer ordningen for utpeking av biskoper, samt muligheten for å innføre åremål.
- styrker samisk og kvensk kirkeliv. Det etableres utvalg for samisk kirkeliv i alle bispedømmer og det utvikles en ny strategi for samiske språk i Den norske kirke.
- tar et oppgjør med diskrimineringen og forskjellsbehandlingen av lesbiske, homofile, bifile og transpersoner+ (LHBT+).
- utvikler sin gravferdspraksis og sikrer etterlatte og sørgende innflytelse over utformingen av den kirkelige gravferdsseremonien.
- sikrer at alle skal kunne delta, uavhengig av økonomi, etnisitet, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, alder og funksjonsevne.
- er åpen, synlig og tilgjengelig i digitale kanaler.
- anerkjenner viktigheten av og prioriterer åpne kirkebygg over hele landet.
- ivaretar sine kulturhistorisk verdifulle bygninger og inventar, og anerkjenner deres betydning og verdi.
- gjør det lett å være frivillig. Frivillige og frivillig lederskap er helt nødvendig for Den norske kirke. På frivillighetenes egne premisser.
- utvikler teologisk og kirkefaglig kompetanse for folkekirken i en ny tid.
- styrker døvekirken og legger til rette for tegnspråkets plass i Den norske kirke.

Kirken i samfunnet

Den norske kirke er med sin historie, landsdekkende tilstedeværelse og bredden i sitt arbeid, en betydelig samfunnsaktør. Evangeliet og kirkens formidling av det kristne budskapet bidrar til å påvirke og forme det norske samfunnets verdier, holdninger og menneskesyn. Kirken skal være der folk lever, og sammen med det offentlige, næringsliv og øvrig sivilsamfunn motarbeide utenforskap og bygge gode fellesskap.

Internasjonalt skal Den norske kirke bidra til fred og nedrustning, forsoning, rettferdighet og bærekraftig utvikling. Kirken må utfordre og la seg utfordre av det internasjonale kirkefellesskapet til å stå opp for menneskeverdet og ta avstand fra diskriminering og rasisme.

Vi jobber for en kirke som:

Lokalt

- satser på diakoni og utvider samarbeidet med det offentlige og frivilligheten for å forebygge utenforskap og skape større fellesskap.
- gjennom samskaping med kommunene, frivillige organisasjoner og private aktører utvikler gode og inkluderende lokalsamfunn over hele landet.
- styrker menighetenes arbeid med å inkludere flyktninger og etniske minoriteter i lokalsamfunnet.

¹ De ulike tjenesteordningene som setter rammer for tjenesten til biskoper, prester, diakoner, kateketer og kantorer er vedtatt av Kirkemøtet og slik forankret i et demokratisk beslutningsorgan.

- åpner kirkerommet slik at flere kan ta det i bruk.
- skaper rause, åpne kristne fellesskap som inviterer til tro og engasjement.

Nasjonalt

- går i front og kjemper for menneskerettigheter, miljø og rettferdighet.
- tar sin del av ansvaret for klimaendringene. Kirken skal anerkjenne klimakrisen og naturtapskrisen som en eksistensiell trussel mot livet på jorda, og jobbe for at flere forplikter seg til å la investeringer og drift være i overensstemmelse med FNs bærekraftsmål.
- fører eget klimaregnskap og fremmer et grønt arbeidsliv.
- etablerer et klimafond og kompetansesenter for effektiv energibruk i menighetene. Det må tilrettelegges slik at flest mulig kirker og andre hus i kirkens eie blir plusshus.
- motarbeider alle former for hatprat, vold og ekstremisme og er en tydelig stemme mot diskriminering og rasisme.
- er en hørbar stemme i samfunnsdebatten.
- anerkjenner mangfoldet og fortsetter å vie likekjønnede par.
- tilbyr trygge rom, der mennesker som har opplevd trakassering og overgrep kan få styrke og nytt livsmot.
- tar en tydelig rolle i det pågående forsoningsarbeidet mellom samene, kvenene, norskfinnene og Den norske stat.
- sørger for at samiskspråklig prest/diakon er tilgjengelig i flere bispedømmer.

Internasjonalt

- bruker egne erfaringer i møte med søsterkirker over hele verden for å stoppe diskrimineringen av LHBT+-personer i kirker i alle land.
- tydeliggjør hvilke satsinger og saker Den norske kirke skal prioritere i Kirkenes verdensråd og i andre økumeniske sammenhenger.
- vedtar en instruks som er styrende for Den norske kirkes deltakelse og representasjon i internasjonale organisasjoner.
- formidler at misjon handler om å åpne evangeliet for mennesker som holdes utenfor.

Kirken og kunsten

Kirken er en viktig kulturbærer – blant annet gjennom salmer, kirkemusikk, arkitektur og kirkekunst, lokal historie og kultur. Også i vår samtid skaper kirkens kulturliv og kunstuttrykk engasjement og gir tilhørighet til kirken.

Vi jobber for en kirke som:

- skaper kunst som gir rom for livstolkning og utfoldelse for alle aldersgrupper.
- samarbeider med kunstnere i og utenfor kirken for å skape kunst som berører og er relevant for vår tid.
- gir plass til ulike stemmer i kirkens kulturliv og er en arena for et bredt spekter av kulturuttrykk.
- ser kirkemusikken og korarbeid for både barn og voksne som et bærende element i kirkens liv.
- tar ansvar for at kirkens rike kulturhistorie skal være levende og tilgjengelig i hele landet.
- sørger for at kulturen og kunstuttrykkenes betydning for kirkens arbeid gjenspeiles i kirkens budsjetter.
- verdsetter og etterspør lokale tradisjoner.
- støtter skeiv kunst.
- etablerer en nasjonal kirkelig kulturpris.

Kirken, barn og unge

Barn og ungdom skal bli hørt, sett og tatt på alvor. Kirken skal oppleves som et samlingssted som bygger gode fellesskap for barn og unge – hvor alle kan være seg selv. Kirkerommet skal få være et sted for ro, trøst, bønn og glede.

Vi jobber for en kirke som:

- bekjemper og motvirker utenforskap, ensomhet og psykisk uhelse, spesielt blant ungdom, unge voksne og studenter, ved å skape lavterskeltilbud og trygge rom i samarbeid med de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene.
- går i front og kjemper for menneskerettigheter, klima og rettferdighet – sammen med de unge.
- spør unge mennesker hva de trenger og bidrar til at flere aktiviteter styres av de unge selv.
- skaper trygge, åpne møteplasser for barn, ungdom, unge voksne og studenter.
- finner nye veier og nytt språk for å snakke om liv, tro og tvil i konfirmasjonstiden.
- gjør bibelfortellinger og kristen tro aktuell og tilgjengelig for unge i en ny tid.
- bruker kunst og kreativitet i arbeidet med barn og unge.
- har et kirkedemokrati der det er lett å delta og hvor unge motiveres og får reell innflytelse - helt fra lokalmenigheten til nasjonalt nivå.
- bidrar til at samarbeidet med de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene blir enda tettere og mer forpliktende.

Kirken som arbeidsgiver og arbeidsplass

Den norske kirke er en stor arbeidsplass med arbeidsgivere nasjonalt og lokalt. Kirken skal være en profesjonell arbeidsgiver som ikke diskriminerer og som har rom for mangfold, uavhengig av etnisitet, alder, kjønnsidentitet, funksjonsevne og legning.

Vi jobber for en kirke som:

- har god og kompetent ledelse på alle nivåer. Det skal utvikles en plattform for ledelse som tydeliggjør forventninger til lederskap i kirken.
- utvikler en god, effektiv og sammenhengende organisasjon, med samordnet lederskap lokalt.
- lyser ut alle stillinger med en mangfoldserklæring som oppfordrer alle kvalifiserte kandidater til å søke.
- har et aktivt likestillings-, inkluderings- og mangfoldsarbeid som også gjelder frivillige og folkevalgte.
- slutter å benytte seg av unntaket i likestillings- og diskrimineringsloven for å utestenge kvalifiserte søkere med LHBT+ identitet.
- har et godt arbeidsmiljø og gir ansatte mulighet for profesjonell vekst og faglig utvikling gjennom etterutdanning. Så langt det er mulig tilbys heltidsstillinger.
- ikke lar ansatte reservere seg mot å samarbeide med andre ansatte, folkevalgte eller frivillige.
- har en effektiv ressursbruk som støtter og styrker arbeidet lokalt – der livet leves.
- er god på å dele erfaringer på tvers av menigheter, prostier og bispedømmer.
- etablerer nye møteplasser mellom lokale og regionale nivåer.